

Radosna MISIJSKI LIST vijest

Patnja i smiješak
malog Enrika

Pomozite nam
pružati osmijeh

Među svojima
nakon jedne godine

Apostolat molitve

Da Svjetski dan misija zapali u svakom vjerniku revnost za donošenje radosne vijesti cijelomu svijetu.

Sadržaj

Uvodnik	Besplatno primiste, besplatno dajte 3
Poruka pape Franje za svjetski dan misija 2014.	
U središtu	Radost vjerovjesništva 4
Iz života naših misionara	Stari i novi otpori kršćanskom vjerovanju 7
	Patnja i smiješak malog Enrika.....9
	Edukacija i oprez zbog ebole 10
	Među svojim nakon jedne godine 11
	Pomozite nam pružati osmijeh.....13
Apostolat molitve	Misijska nakana za listopad 15
Intervju	Misijski pastoral u Hrvatskoj.....16
Vijesti iz Crkve u Hrvata	Treći misijski dan Družbe sestara milosrdnica 18
Iz dnevnika jednog misionara	Akcija "MIVA" 18
Misijski velikani	Zakazao "poštar" 19
	Sv. Martin Luka Huin, Kristov svjedok u Koreji.....21

Impressum **Izdavači:** Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini
Glavni urednik: vlč. Antun Štefan; **Zamjenik glavnoga urednika:** don Ivan Štironja
Godišnja pretplata: Hrvatska 90 KN; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD
Tisak: Grafika Markulin, Lukavec; ISSN 1331-1204

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Ksaverska cesta 12a, HR - 10000 ZAGREB
Tel. 01/56 35 055, Fax 01/46 69 254
E-mail: missio.croatia@zg.ht.hr
web: www.misije.hr

Kunski žiro račun:
IBAN: HR6323600001101542876
Model: HR00
u polje "Opis plaćanja" navesti svrhu uplate

Devizni račun:
Zagrebačka banka d.d., Zagreb
IBAN HR6323600001101542876
SWIFT CODE: ZABAH2X
Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
Tel./fax: 00387/33/667-889
E-mail: missio.bih@bih.net.ba
web: www.missio.ba

Račun u konvertibilnim markama:
UniCredit Bank d.d.
Račun primatelja: 3383202200897320
Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
UniCredit Bank d.d.
IBAN: BA393383204893626147
SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
Navesti svrhu uplate

Besplatno primiste, besplatno dajte

Isus je ustanovio Crkvu na temelju Dvanaestorice apostola, ustanovio ju je kao zajednicu onih koji vjeruju u njega i koji nastavljaju njegovo djelo. Njih dvanaestorica bit će nositelji prvih uloga u Crkvi (Lk 6, 12–16). Njima će biti povjerene određene službe i zadaće, da bi po njima sudjelovali u djelu spasenja koje je svijetu donio Isus.

Piše vlč. Antun Štefan

Taj zadatak ili služba naziva se još i poslanje. Svaki od njih dakle bio je poslan od Gospodina činiti ono što mu je rečeno. Isus im je rekao: "Pođite dakle i učinite mojim učenicima sve narode, krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga i učeći ih čuvati sve što sam vam zapovjedio! I evo, ja sam s vama u sve dane – do svršetka svijeta!" (Mt 28, 16–20)

Na sličan način i svaki od nas primio je od Gospodina svoje poslanje u Crkvi, da po njemu postane njezin nezamjenjiv dio i pronađe svoju životnu sreću.

Bog je uvijek prvi pozivatelj, ali prepoznavanje određenog poslanja najčešće se otkriva po ljudima, događajima, svjedočenjima, međusobnu pozivanju i ohrabrivanju, po Crkvi. Crkva je zajednica koja je svjesna da je pozvana, a u isto vrijeme svjesna da mora neprestano pozivati. Mjesto koje svatko od nas ima u Crkvi za nju je zato od velike važnosti. "Crkvi su potrebni zreli laici koji su stvarno suodgovorni u njezinu općem poslanju, a ne smatrani samo suradnicima klera", jednom će prigodom reći papa Benedikt XVI. Prigriliti suodgovornost u

Crkvi kao svoju obvezu i svoje poslanje možemo molitvom, učenjem, aktivnim sudjelovanjem u crkvenom životu, s pozornim i pozitivnim pogledom na svijet, i uz stalno traženje znakova vremena, a jedan zasigurno od najvažnijih znakova vremena za Crkvu svih vremena je potreba za misijskim djelovanjem.

Najrazličitiji su darovi i poslanje koje primamo: neki su apostoli, neki proroci, neki učitelji, neki mogu činiti čudesa, liječiti, zbrinjavati, neki su postavljeni da upravljaju, a neki imaju dar jezika (1 Kor 12, 28). Jer dolazi od Boga, to nas poslanje potiče da čeznemo za "višim darima", a najizvrsniji od njih je ljubav! Takav je put izabrala i suzaštitnica misija, sv. Mala Terezija. Ona je shvatila da je poslanje u Crkvi plodno samo onda kada je učinjeno s ljubavlju. Zato je izabrala da će "u srcu Crkve, svoje majke, biti ljubav". Od kada je Isus hodao ovom zemljom, samo oni kojima je ljubav temeljni način ponašanja mogu biti misionari i pomagati misionare.

Radost vjerovjesništva

Draga braćo i sestre!

Danas postoji veoma veliki broj ljudi koji još uvijek ne poznaju Isusa Krista. Stoga je misija *ad gentes* i dalje urgentna. Svi su članovi Crkve pozvani sudjelovati u toj misiji, jer Crkva je misionarska po svojoj naravi: ona je rođena zato da "izlazi". Svjetski dan misija je povlaštenu trenutak u kojem vjernici s različitih kontinenata molitvama i konkretnim gestama solidarnosti pomažu mlade Crkve u misijskim zemljama. To je slavlje milosti i radosti. Slavlje milosti, jer Duh Sveti, poslan od Oca, daje mudrost i snagu onima koji su poučljivi njegovu djelovanju. Slavlje radosti, jer Isus Krist, Sin Očev, poslan zato da svijetu navijesti Radosnu vijest, podupire i prati naš misijski rad. Upravo ta radost Isusa i učenikâ misionarâ navela me da vam stavim pred oči biblijsku sliku koju nalazimo u Lukinu Evanđelju (usp. 10, 21-23).

1. Evanđelist izvješćuje kako je Gospodin poslao sedamdeset i dvojicu učenika, dva po dva, u gradove i sela naviještati da je Kraljevstvo Božje blizu i pripravljati ljude za susret s Isusom. Nakon što su izvršili tu misiju naviještanja, učenici su se vratili puni radosti: radost je dominantna tema tog prvog i nezaboravnog misionarskog iskustva. Međutim, božanski im Učitelj reče: "Ne radujte se što vam se duhovi pokoravaju, nego radujte se što su vam imena zapisana na nebesima. U taj isti čas uskliknu Isus u Duhu Svetom: 'Slavim te, Oče'. (...) Tada se okrene učenicima pa im nasamo reče: 'Blago očima koje gledaju što vi gledate!' (Lk 10, 20-21.23)".

Luka predstavlja tri prizora. Isus najprije govori svojim učenicima, zatim se obraća Ocu, a potom ponovno učenicima. Isus je htio s uče-

nicima podijeliti svoju radost, koja je bila drugačija i veća od one koju su iskusili.

2. Učenici su bili puni radosti, ushićeni što im je dana moć da ljude oslobađaju od zloduha. No, Isus ih je upozorio da se ne raduju toliko zbog moći koju su dobili, već zbog ljubavi koju su primili, "što su vam imena zapisana na nebesima" (Lk 10, 20). Učenicima je naime darovano iskustvo Božje ljubavi, ali i mogućnost da tu ljubav dijele s drugima. A to je iskustvo učenikâ razlog za zahvalnost i radost Isusova srca. Luka promatra to veselje kroz prizmu trinitarnog zajedništva: "Uskliknu Isus u Duhu Svetom" obraćajući se Ocu i dajući mu hvalu. Taj trenutak intimne radosti izvire iz Isusove duboke ljubavi kao Sina prema svom Ocu, Gospo-

daru neba i zemlje, koji je to sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenima (usp. Lk 10, 21). Bog je i sakrio i otkrio, i u toj zahvalnoj molitvi ističe se prije svega otkrivanje. Što je to što je Bog otkrio i sakrio? Odgovor glasi: otajstva svojega Kraljevstva, očitovanje Božjega gospodstva u Isusu i pobjeda nad Sotonom.

Bog je sve to sakrio od onih koji su prepuni sebe i tvrde da već sve znaju. Oni su zaslijepljeni svojom preuzetnošću i ne ostavljaju mjesta Bogu. Tu odmah pomislimo na neke od Isusovih suvremenikâ koje je više puta opomenuo, no radi se o trajnoj opasnosti koja se i nas tiče. "Maleni" su, naprotiv, ponizni, jednostavni, siromašni, marginalizirani, oni čiji se glas ne čuje, umorni i opterećeni, koje je Isus proglasio "blaženima". Tu se odmah sjetimo Marije, Josipa,

ribara iz Galileje i učenika koje je Isus pozvao na putu, dok je propovijedao.

3. "Da, Oče! Tako se tebi sviđelo" (Lk 10, 21). Te Isusove riječi treba promatrati u povezanosti s njegovim klicanjem u duhu gdje se izraz "svidjelo" odnosi na Očev spasotvorni i blagotvorni naum spasenja za čovječanstvo. Ta je Božja milostivost razlog Isusove radosti, jer je Otac odlučio ljubiti ljude istom onom ljubavlju koju ima prema svom Sinu. Luka, nadalje, podsjeća na slično klicanje kod Marije: "Veliča duša moja Gospodina, klikće duh moj u Bogu, mome Spasitelju" (Lk 1, 47). To je Radosna vijest koja vodi do spasenja. Marija, noseći u svome krilu Isusa, Blagovjesnika u pravom smislu riječi, susreće Elizabetu i kliče od radosti u Duhu Svetom, pjevajući svoj *Veliča*. Isus, vidjevši dobar ishod misije svojih učenikâ i njihovu radost, kliče u Duhu Svetom i obraća se Ocu u molitvi. U oba slučaja, riječ je o radosti zbog spasenja na djelu, jer ljubav kojom Otac ljubi Sina seže sve do nas, i po Duhu Svetom nas ispunja i čini nas dionicima života Presvetog Trojstva. Otac je izvor radosti. Sin je očituje, a Duh Sveti daje.

Neposredno nakon što je izrekao hvalu Ocu, kao što nam govori evangelist Matej, Isus nas poziva: "Dodite k meni svi koji ste izmorneni i opterećeni i ja ću vas odmoriti. Uzmite jaram moj na sebe, učite se od mene jer sam krotka i ponizna srca i naći ćete spokoj dušama svojim. Uistinu, jaram je moj sladak i breme moje lako" (11, 28-30). "Radost evangelja ispunja srca i čitav život svakog onog koji susretne Isusa. Oni koji prihvate njegovu ponudu spasenja oslobođeni su od grijeha, žalosti, duhovne praznine i usamljenosti. S Isusom Kristom radost se uvijek iznova rađa" (Apost. pobud. *Evangelii gaudium*, 1).

Djevica Marija je imala jedinstveno iskustvo toga susreta s Isusom i na taj je način postala "causa nostrae laetitiae". Učenici su, pak, dobili poziv da budu s Isusom i da ih on šalje da naviještaju evanđelje (usp. Mk 3, 14), i tako su bili ispunjeni radošću. Zašto ne bi i mi ušli u tu rijeku radosti?

4. "Velika opasnost u današnjem svijetu, s pregršt njegovih potrošačkih dobara koje guše čovjeka, je pustoš i tjeskoba koji se rađaju iz samodopadnog i gramzivog srca, grozničavog traženja

površnih užitaka i otupjele savjesti" (Apost. pobud. *Evangelii gaudium*, 2). Zbog toga čovječanstvo ima silnu potrebu prigrlliti spasenje koje je donio Krist. Učenici su oni koji dopuštaju da ih Isusova ljubav

predanosti misijskom radu. Pritom moraju biti svjesni da se radost naviještanja Isusa Krista izražava u brizi da ga se naviješta u najudaljenijim mjestima, kao i u stalnom izlaženju prema periferijama svog vlastitog teritorija, gdje veliki broj siromašnih čeka tu poruku. U mnogim se krajevima osjeća pomanjkanje zvanja za svećeništvo i posvećeni život. Često je tome razlog nepostojanje zaraznog apostolskog žara u zajednicama kojima nedostaje zanosa te ne uspijevaju privući sebi ljude.

Radost evanđelja se rađa iz susreta s Kristom i dijeljenja sa siromašnima. Zbog tog potičem župne zajednice, udruge i skupine da žive intenzivnim bratskim životom, utemeljenom na ljubavi prema Isusu i pozornom na potrebe onih koji su u najnepovoljnijem položaju. Tamo gdje ima radosti, žara i želje da se donese Krista drugima, rađaju se istinska zvanja. Među tim zvanjima ne smijemo previdjeti laička misijska zvanja. Došlo je naime do porasta svijesti o identitetu i poslanju vjernika laika u Crkvi, kao i svijesti da su oni pozvani preuzimati na sebe sve važniju ulogu u širenju evanđelja. Zbog toga im treba pružiti odgovarajuću izobraz-

bu u cilju djelotvornog apostolskog djelovanja.

5. "Bog ljubi vesela darivatelja" (2 Kor 9, 7). Svjetski dan misija je ujedno prilika da se ponovo oživi želju i moralnu obvezu radosnog sudjelovanja u misiji *ad gentes*. Osobni novčani prilog je znak prinošenja samoga sebe, najprije Gospodinu, a zatim braći; na taj način materijalni prilog pojedinca postaje sredstvo za evangelizaciju čovječanstva koje se izgrađuje na ljubavi.

Draga braćo i sestre, na ovaj Svjetski dan misija u mislima sam sa svim mjesnim Crkvama. Ne dopustimo da nam se ukrade radost evangelizacije!

Pozivam vas da uronite u radost evanđelja i jačate ljubav koja može prosvjetliti vaš poziv i poslanje. Pozivam svakog od vas da se spomenete, kao u nekom duhovnom hodočašću, "prve ljubavi" kojom je Gospodin Isus Krist zagrijao srce svakog od vas, ne zbog nekog osjećaja nostalgije, već zato da ustrajete u radosti. Gospodinovi učenici ustraju u radosti kad su u njegovoj prisutnosti, kad vrše njegovu volju i kad dijele s drugima svoju vjeru, nadu i evandeosku ljubav.

Mariji, uzoru ponizne i radosne evangelizacije, upravimo svoju molitvu da Crkva postane gostoljubivi dom, majka za sve narode i izvorište novoga svijeta.

Iz Vatikana, 8. lipnja 2014., svetkovina Duhova

Papa Franjo

sve više zahvati i da budu prožeti velikom ljubavlju prema Kraljevstvu Božjem, kako bi bili nositelji radosti evanđelja. Svi su Gospodinovi učenici pozvani njegovati radost evangelizacije. Biskupi, kao oni koji su u prvom redu odgovorni za taj navještaj, imaju zadaću promicati jedinstvo mjesne Crkve u njezinoj

Prema istinskom Bogu i očovječenju (1)

Stari i novi otpori kršćanskom vjerovanju

Piše dr. Milan Šimunović

Jedan Bog, a toliko religija (vjera)? I svaka smatra da je jedina i najbolja. Mnogim je ljudima to sve teže shvatiti. Naime, kako židovima prigovoriti da nisu Isusa prihvatili kao jedinog Mesiju, ili muslimanu staviti u pitanje njihovo učenje o Alahu, a kršćaninu osporiti tvrdnju da je Krist Sin Božji i Spasitelj? A da i ne govorimo o mnogim populacijama koje imaju "svoje bogove", čak i ljude koje (kao gurue ili vračeve) drže božanstvima! Odatle i priželjkivanje o mogućnosti stvaranja jedne religije, koja ne će "razdvajati", već je dovoljno da vodi očovječenju. Ne primjećujemo li to i u tvrdnji mnogih kršćana koji kažu da je "važno biti dobar čovjek", neovisno o vjerskoj pripadnosti, jer je "sve to isto".

1. Skrivena pitanja i očite muke

Očito je puko objedinjavanje apsurd, pa je već svojevremeno M. Gandhi, "velika duša" Indije, znao uspoređivati religije s grana istoga stabla. Drugi su rekli da

bi možda bilo ispravnije zamišljati ih kao zrake, više ili manje svjetleće, istoga sunca, ili kao puteve koji vode k Bogu. A kako se složiti koja bi ipak bila izravnija "autocesta" za povezivanje neba i zemlje, i to u situaciji kada čovjek ne želi biti vezan i uvjetovan? A svejedno bez vjere nema života.

Tijekom modernoga vremena mnogi su se nadali da će znanost i tehnika osloboditi ljude straha, siromaštva, bolesti i neljudskih uvjeta života. Dosta toga se i postiglo, ali su ipak mnoga nadanja ostala iznevjerena. Čovjek dolazi u opasnost da više sebe nema, pa se mora pitati gdje je sa svim svojim mukama, pitanjima, posrtajima i nadanjima... Racionalistički optimizam, koji je u povijesti gledao pobjedničko napredovanje razuma kao izvor sreće i slobode, pothranjujući iluziju da će čovjek kao demijurg zbog znanstvenih i tehničkih pronalazaka moći sam posve ovladati svojom sudbinom, nije ispunio očekivanja, pa je napast očajanja doista jedna od najvećih opasnosti ovoga stoljeća. I pjesnik (M. Bor) govori kako je svemirskom putniku, promatrajući atomski vijek, u kojem je suviše njegovo srce, "navrla na oko suza". Zato čovjek postmoderne vidi izlaz u relativiziranju svega, u individualizmu i indiferentizmu, što je još veće zlo.

2. Nije lako vjerovati u Boga

Poneki vjernik mogao bi se začuditi riječima svojevremenoga milanskog nadbiskupa D. kard. Tettamanzija (*Ovo je naša vjera. Tumačenje Creda*, KS, 2009.) da je najteža stvar danas, čini se, upravo vjerovati u Boga. S jedne se strane naime osjećamo upućenima Bogu i njegovu misteriju, u nama postoji žeđ za njim, koja se često izražava u molitvama koje poluglasno šapćemo, u zazivima ili čak protestima pred patnjom i nepravdom. S druge strane pak živimo kao da Bog ne postoji. Makar njegovu opstojnost izričito ne negiramo, njegovo postojanje uopće ne utječe na naš život, posebno kada nam se čini da se to protivi našoj volji za samostalnošću. Na neki smo način upućeni na Boga, no mučimo se oko promišljanja i izricanja Božje stvarnosti. Zbog toga radije šutimo te na kraju uklanjamo Boga na rub života, ili ga čak potpuno isključujemo.

Činjenica je da su raniji filozofski smjerovi koji su stavljali u pitanje ili izričito nijekali Boga i danas sve prisutniji, makar u nekim drugim oblicima. Njemački teolog G. Hasenhüttl (u knjizi *Nepoznati Bog*), pokazuje kako se praktički još danas povlače ostatci pradavnih i

Zabrinjava činjenica što su mnogi kršćani "otupjeli" (ne samo u gradovima, nego i u selima), jer su se neke krive slike Boga i Crkve "uvukle u tkivo" njihova života, dok i dalje misle da su vjernici.

Odgovor na tu situaciju ne smije se tražiti u zatvaranju, odnosno "bojovnomu pobijanju", na tragu negdašnje apologetike. Štoviše, u svim otporima ne treba u prvom redu gledati odbijanje Boga, već radije kritiku u odnosu na načine prenošenja vjere. Kršćanin se s tim otporima u samome sebi mora susresti kako bi došao do osobnog opredjeljenja u zrelijoj vjeri, ustrajući u uvjerenju da je čovjek sposoban za Boga. Jer on je, uza sve to što nam se čini odsutnim, ipak vrlo prisutan.

novih oblika ateizma. U tom smislu zanimljiva je u mnogočemu podudarnost rimskog pjesnika (ateista) Tita Lukrecija Kara (koji je živio u prvom stoljeću prije Krista) te suvremenih filozofa J. P. Sartrea, F. Feuerbacha, K. Marxa, S. Freuda i dr., tzv. filozofa sumnje, prema kojima sve ima svoj prirodni uzrok te da nas spašava samo naš razum, prirodni zakon i znanost. Dovoljno je razotkriti uzroke svega bića kako bi ljudi bili oslobođeni sveza religije, koja zapravo tjera čovjeku strah u kosti, sileći ga da u njoj potraži utočište. Na taj način ovaj "izopačeni svijet" religijom praktički biva sankcioniran te vjera postaje "uzdahom potlačena stvorenja". Stoga kritizirati religiju znači kritizirati "suznu dolinu", čija je aureola upravo religija, posebno kršćanska.

Čovjek se, reći će Freud, mora otisnuti u ovaj "neprijateljski život", ali zato mora odrasti, odnosno izići iz

"psihičkog infantilizma", osloboditi se svakog autoriteta, pa tako svaka religija postaje suvišnom. Ta umovanja prelaze "u nasljedstvo" mladih naraštaja, koje se s njima susreću u svojem obrazovanju, posebno fakultetskom. I taj će se "film" nastaviti. A što zabrinjava, to je prisutno i u životu dijela vjernika.

3. Novo postavljanje pitanja Boga

Zanimljivo je da je i prethodni papa Benedikt XVI. (u pismu *Vrata vjere*, 2011. – najavljujući Godinu vjere) napisao: "Koliki su vjernici i u našim danima kušani Božjom šutnjom, a tako bi htjeli čuti njegov utješni glas!" Krajem devedesetih, još kao kardinal, rekao je da nastaju prostori za razočaranje, koji mogu dovesti k novim padovima, ali koji isto tako otvaraju mogućnost da snaga kršćanskoga učenja dotakne ljude i da tako nastupi obnova. Valja naime priznati da u suvremenu čovjeku ipak "tinja" čežnja za Bogom "izgubljenim" ili "ubijenim" (kako su zastupali Freud i Nietzsche), a na tragu psalmista "tvoje lice tražim Gospodine" (27, 8).

Stoga je pitanje slike Boga u središtu pozornosti. Uz ostalo, moramo se ozbiljno pozabaviti prigovorima je li Bog onaj koji ograničava čovjeka, onaj koji "utjeruje" strah kako bi čovjek živio u ropstvu ili pobuni. Ili je onaj koji daruje, otvara čovjeku vidike, čini ga akterom njegove egzistencije, u potpunosti slobodi i odgovornosti?

Pritom valja voditi računa o činjenici da je Bog za mnoge *neizreciv*, kako misle agnosticima. Bog je pitanje bez rješenja, ne znamo postoji li ili ne postoji. To pogoduje praktičnomu ateizmu. Nadalje, Bog je *nevjerojatan* i vjera je suprotna razumu. Naime, ono što se ne može eksperimentirati, jednostavno, ne postoji. A što je još gore, Bog je za mnoge postao *nepodnošljiv*, ovisno o negativnim iskustvima ili predrasudama o Bogu uglavnom kao sudcu, o Crkvi koja najviše govori o grijehu te prijeti paklom. Na taj način nekima kršćanstvo izgle-

da kao da je protiv života, jer traži prijezir užitka, otuđenje razuma u odnosu na autoritet objave, dogmatske formule, povlašten položaj klera itd. Bog je *neprotumačiv* u pluralnosti ponuda i u tom smislu kako shvatiti Trojstvo, utjelovljenje, križ, osobito uskrsnuće, život vječni, učiteljstvo Crkve i dr.? Smatra se da svakomu valja prepustiti da sve to tumači kako hoće, što vodi prema velikoj subjektivnosti i udaljavanju od institucije. Ipak, najveći je problem u tome što Bog postaje beskorisnim, jer se ustanovljuje da se život ništa smisleno ne mijenja ukoliko on i postoji. Zato zabrinjava činjenica što su mnogi kršćani "otupjeli" (ne samo u gradovima, nego i u selima), jer su se neke krive slike Boga i Crkve "uvukle u tkivo" njihova života, dok i dalje misle da su vjernici.

Odgovor na tu situaciju ne smije se tražiti u zatvaranju, odnosno "bojovnomu pobijanju", na tragu negdašnje apologetike. Štoviše, u svim otporima ne treba u prvom redu gledati odbijanje Boga, već radije kritiku u odnosu na načine prenošenja vjere. Kršćanin se s tim otporima u samome sebi mora susresti kako bi došao do osobnog opredjeljenja u zrelijoj vjeri, ustrajući u uvjerenju da je čovjek sposoban za Boga. Jer on je, uza sve to što nam se čini odsutnim, ipak vrlo prisutan. I to nas ovlašćuje da bez straha nastupimo s evandeoskim navještajem. Dakako, u pretpostavci da se on događa u susretu s ljudima tamo gdje jesu, kako bi ih se pratilo na putu "prepoznavanja" Boga, koji je već tu, među nama, u Kristu. Uranjajući u čovjekove sumnje i otpore, moglo bi se dogoditi novo "otvaranje" biblijskomu Bogu.

Očito je da se nakon apostolske pobudnice pape Franje *Radost evanđelja* govor o Bogu, odnosno o pitanju evandeoske slike Boga (osobito Boga milosrđa), a time i o Crkvi, mora u mnogočemu mijenjati, bilo u Europi, bilo npr. u Beninu, u Africi. Mora se dogoditi *nova evangelizacija*, nova najprije u izričaju vjere.

Patnja i smiješak malog Enrika

BURUNDI
– s. Agnezija Bilić

Dragi prijatelji misija i čitatelji Radosne vijesti! Želim s vama podijeliti dio života i rada iz naše misije u Kirembi, jer vi to zaslužujete, budući da pratite nas misionare molitvom i materijalnom pomoći. A naši i vaši prijatelji ovdje u Burundiju posebno su vam zahvalni na svakoj pomoći. Zato ću vam u nekoliko crtica opisati naše djelovanje ovdje.

Dječak Enrik je rođen prije pet godina u jednom selu u brdima blizu Kirembi. Živio je djetinjstvo kao i svi njegovi vršnjaci u selu. Uglavnom je bio zdrav. Nisam detaljnije upoznata kako je živio u svojoj obitelji, premda većina djece u Burundiju nema ono osnovno što mi držimo da je primjereno za današnji način života. Enrik je bio uglavnom zdrav sve dok mu se na nozi nije pojavila neka mala promjena na koži. Roditelji su u svojoj ljubavi prema djetetu, umjesto da ga odvedu u ambulantu, potražili nekog čovjeka koji liječi "prirodnom" medicinom. Taj "prirodni liječnik" dao je dječaku neko "lječkovito" piće, koje je upropastilo njegovo tijelo. Noge i ruke mu je zahvatila gangrena i kad je došao u našu bolnicu, bilo je već kasno za obje noge i jednu ruku. Većina bolesnika ovdje postupa na sličan način.

Dode prekasno u bolnicu, a prije toga koriste na neispravan način prirodne lijekove i tako si upropaste zdravlje. Liječnici u bolnici su poduzeli sve što su znali i mogli da pomognu dječaku, ali, nažalost, nisu mu mogli spasiti noge i jednu ruku, morali su ih odrezati. Ruka koja je ostala nema nekoliko prstiju. S njim je u bolnici i njegov otac, koji ga neguje. Naime, ovdje svaki bolesnik mora imati koga od rodbine ili prijatelja koji ga pomažu dok boravi u bolnici. Možda ćete se pitati što onda radi medicinsko osoblje, a što se i ja često pitam. Enrik u svoj svojoj patnji nije izgubio smiješak na licu i zadobio je simpatije svih nas. Kad medicinsko osoblje priča pred sestrama o Enriku, onda kaže: "Onaj vaš dječak." Kao da smo ga mi rodile. A tako nekako i jest. On je postao kao član naše obitelji. Mi o njemu brinemo koliko god možemo. Tako je

bistar i inteligentan da razgovara kao odrasla osoba. Nikada se ne tuži, ali nije mu lako prihvatiti svoju situaciju. On se ne može vratiti u svoju obitelj, jer bi mu uvjeti života još više bili otežani nego što jesu. Mora se kretati pomoću kolica, a u selu u kojem je rođen nema uvjeta za takvo kretanje. On je u bolnici već nekoliko mjeseci i ostat će još neko vrijeme, a mi mu u međuvremenu tražimo smještaj u kojoj od ustanova ovdje u Burundiju, gdje će imati i mogućnost školovanja. Trebat će mu izraditi i proteze.

Zadivljujuće strpljenje i zadovoljstvo

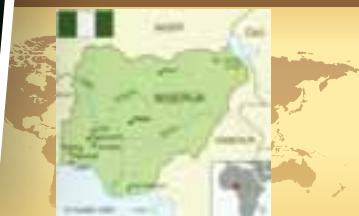
Ovdje su patnja i smrt svakidašnja sudbina stanovništva. Strpljivi su u patnji i mogu podnijeti teške bolove, koji su za naše poimanje neizdrživi. Svaki put kad posjećujem bolesnike ostanem zadivljena velikim strpljenjem i zadovoljstvom s malo stvari. Kao što

NIGERIJA

– s. M. Lucija Vincek

Edukacija i oprez zbog ebole

U posljednje vrijeme primile smo više upita vezano uz ebolu u Nigeriji, pa evo nešto malo o tome. Ima slučajeva ebole ne tako daleko od nas, ali izgleda ipak da je sve pod kontrolom. Institucije su, Bogu hvala, odmah reagirale. Vlada putem medija neprestano daje informacije o simptomima bolesti, kao i o preventivnim mjerama. Ministarstvo zdravstva je u vrlo kratku vremenu izdalo atraktivne letke i plakate koji su dijeljeni i postavljeni na svim javnim mjestima i uredima.

Crkva je također odmah reagirala – svećenici su počeli upozoravati i poučavati ljude, a kratko nakon pojave bolesti u svim je župama pročitano i pismo naših biskupa. Posljedice svega toga su vidljive: svuda se provode mjere opreza, upozorava se stanovništvo na redovitu higijenu i dezinfekciju, kao i uređenje okoliša. Sretna je okolnost što se to dogodilo u kišnom razdoblju, kada ima vode u izobilju.

Poteškoće s tradicijom

Ovdje, nažalost, ljudi često prerano umiru i bez ebole. U posljednje vrijeme nenadano je umrlo i nekoliko mladih ljudi. Osim što je to uvijek novi šok za obitelj, donosi i različite teškoće, posebno za udovice. Naime, po njihovoj strogo poštovanoj tradiciji, udovica ne smije izlaziti iz kuće najmanje šest mjeseci, ne smije ni u polje, ni u trgovinu, nikamo, osim na sv. misu. To je sudbina i jedne mlade žene u našem susjedstvu. Njezina obitelj je živjela

su bolesnici strpljivi u bolnici, tako su, na primjer, zdravi ljudi disciplinirani kod liturgijskih obreda u crkvi. Da vam je samo vidjeti toliko djece na jednom mjestu, a skoro se nitko ne čuje, osim malo najmanje djece, koja se još ne znaju kontrolirati.

Dok vam ovo pišem, Burundi opet krvari. Zloća ljudska hoće da uništi sve dobro što misionari čine i svu plemenitost koju narod Burundija u svojoj jednostavnosti posjeduje. Mi se ne damo smesti i ne ćemo dozvoliti da zlo ima zadnju riječ. Zahvaljujući Božjoj snazi i vašim molitvama, mi se dobro držimo i nastavljamo svjedočiti Božju ljubav prema čovjeku. U rukama imam knjigu Stjepana Lica *Zagrlj život*, pa ću vam citirati kratak odlomak koji me se posebno dojmio: "Pridodajte svoj 'da' svakom plemenitom snu, osobito onom koji vam se čini odviše smionim za neznatnost ljudsku. Svojim 'da' nadjačajte uzdrhtalost svoju." Evo, još bi samo zahvalila svima koji molite, mislite i pomažete nas i naše prijatelje ovdje u Kirembi. Svako vaše odricanje neka Gospodin blagoslovi i nagradi onako kako samo on zna! Sve vas imam u srcu i molitvi, koju prikazujem Gospodinu iz dana u dan.

Iskren i topao pozdrav svima od vaše misionarke s. Agnezije Janje Bilić.

RUANDA

– don Danko Lirić

u gradu, s mukom prehranjujući svoja tri sina. Takvi ljudi u bolesti ne mogu razmišljati o dobru liječniku ili bolnici. Nakon kraće bolesti muž je umro. Pokopali su ga ovdje, na očevini. Ona mora ostati u “prizoru” šest mjeseci. Radišna žena, navikla na težak život gradskih siromaha, borila se za dozvolu da ipak smije ići raditi, kako bi prehranila djecu. Odgovor je bio da mora poštovati tradiciju. I mi smo probale razgovarati i moliti da se u ovom slučaju ipak napravi iznimka, no i od onih na najvišoj mjesnoj razini odgovor je bio isti: tradicija se mora poštovati i držati... A kako preživjeti u držanju te tradicije – to ne spada na njih! Možemo li reći da ne spada ni na nas?

Liječenje kod liječnika i vrača

Nedavno je preminula i djevojčica koju su, kad je oboljela, odveli u bolnicu, gdje je dobila 10 injekcija. Budući da roditelji prema svojem uvidu nisu primijetili zadovoljavajuće poboljšanje, prekinuli su liječenje i otišli “prirodnom liječniku” (tj. vraču). Unatoč vjeri i mnogovrsnu napretku, ljudi još uvijek više vjeruju svojim “prirodnim liječnicima”, koji im govore da “bijela medicina” za njih nije dobra i da se nikako ne smije kombinirati s “prirodnom”. Tako, kad jednom počnu s “prirodnom medicinom”, veoma ih je teško uvjeriti da to prekinu i idu k liječniku u bolnicu.

Budući da se nakon dužeg, prilično bolnog i iscrpljujućeg liječenja stanje nije poboljšalo, nego još pogoršalo, s. Ana Marija je ipak uspjela nagovoriti roditelje da odvedemo djevojčicu u privatnu bolnicu. Bile smo svjesne da siromašna obitelj s osmero djece ne može podmiriti troškove, pa smo platile transfuziju i lijekove. Slijedilo je novih 10 injekcija (uza svakodnevno uvjeravanje da treba nastaviti liječenje do kraja). Nakon toga su opet odustali i otišli drugomu “prirodnom liječniku”. Nekoliko dana kasnije, djevojčica je, na našu veliku žalost, umrla.

Srećom, nije uvijek takav završetak. Nedavno smo na povratku kući susrele djevojčicu koja je na leđima nosila inače vrlo živahna četverogodišnjeg dječaka. Iza njih smo vidjele našu staru susjedu, koja se, vidljivo zabrinuta, jedva uspinjala k cesti. Rekla nam je da dječak posljednja tri dana nije dobro, a da sada više ne može jesti i povraća. Otišle smo po novac koji smo inače pripremile za benzin i odvele ih u istu privatnu bolnicu. Dječak je još bio pri svijesti, no samo je nepomično ležao. Inače je strastven “nogometaš”, ali je toliko klonuo da ga nije zanimala ni lopta. Brzo su izvadili krv i napravili nalaze. Malaria i tifus – najčešće bolesti tijekom kišnog razdoblja. Liječnik mu je dao injekcije i lijekove. Već sljedeći dan je došao k nama reći da mu je bolje i zahvaliti. Nasmijana starica samo je ponavljala: “Sestre, Bog vas blagoslovio!”

Među svojim - nakon jedne godine

Dragi prijatelji misija i misionara!

U prošlom javljanju obećao sam pisati kako mi je bilo po povratku i što radim sada u Ruandi. To sad želim i izvršiti, u nadi da će vam pomoći u saznanju kako je nama misionarima.

Vijest da sam se vratio nakon godine izbjavanja iz Ruande, brzo se proširila. Ruanda je mala, ali vrlo napučena zemlja – kao jedno selo.

Sve se u njoj zna – tako se i za moj povratak brzo saznalo. Budući da sam radio na više različitih mjesta, telefonski pozivi i SMS poruke stizali su sa svih strana zemlje. Stalno su se ponavljali isti izrazi:

Urakaza neza! Turishimiye! (Dobro došao! Sretni smo.)

Twagize ubwoba ko utazaguruka! (Bojali smo se da se nećeš vratiti!)

Dushobora kuza kugusura ryari? Turagukumbuye. (Kad možemo doći k tebi u posjet? Nedostajao si nam.)

Svi su me htjeli posjetiti – ali ja ih nisam imao gdje primiti. Trebao sam se najprije smjestiti u novu zajednicu, imati svoj dom i upoznati svoju novu zajednicu i dužnosti...

U misiji i školi "Don Bosco" Muhazi

Prvu nedjelju sam proveo u misiji i školi "Don Bosco" Muhazi. To je misija o kojoj sam više puta pisao – koju sam zapravo započeo prije 12 godina. Stara kuća je obnovljena i služi za odmor i duhovne vježbe. Uz nju smo, uz pomoć dobrih ljudi, sagradili zanatsku školu za siromašnu mladež iz tog kraja – za koju se brinu domaće redovnice iz družbe Prijateljice siromaha. Budući da ondje nema nijednog salezijanca, nego nedjeljom dolaze iz Kigalija, one se brinu za školu, za župnu filijalu, za vjeronauk i za siromahe tog kraja.

Auto je vozio moj stariji kolega iz Kanade P. Jean Paul. Silazeći autom prema toj školi i filijali na jezeru Muhazi – bilo je lijepo vidjeti djecu i odrasle uz put. Kad su me prepoznali, radosno su skakali i plesali te mahali za dobrodošlicu. To je bilo u subotu. Glas se pronio po brježuljcima s obje strane jezera.

Prvu misu u nedjelju služio sam na brježuljku, u crkvi sv. Mihovila, a sagradili su ju mještani, koji su iskopali kamenje, ispekli ciglu, a sav materijal kupljen je novcem dobrih ljudi iz Hrvatske – tako da je i to jedna hrvatska crkva, u kojoj često nedjeljom slavim sv. misu, svaki put kad dolazim u našu kuću u Muhazi. Za vrijeme sv. mise obukao sam i predao im novu zelenu misnicu koju sam dobio u domovini. Darovateljicu misnice nagradili su burnim pljeskom i molitvama.

Drugu misu, u 10 sati, služio sam u našoj školi "Don Bosco" uz jezero Muhazi. Naša školska dvorana bila je premalena da primi sve koji su došli na misu. Uživao sam gledajući sve stare prijatelje u crkvi: staroga slijepog Mojsija, staru udo-

vicu Juliju – prvu koju sam ondje krstio prije 10 godina... Uživao sam u plesu djevojčica, u pjevanju dječjeg zbora, uz praćenje bubnjeva. Misa je trajala dugo – s malo duljim pozdravom i uvodom. U propovijedi sam ih pohvalio što su ostali vjerni Isusu u Katoličkoj Crkvi. Na kraju mise, poslije oglasa, dao sam im odgovore na ona uobičajena pitanja koja mi mnogi postavljaju. Djeci sam predao loptu koju sam dobio specijalno za djecu iz te škole. Vani su ih čekali isto bomboni. Kad smo poslije sv. mise izišli iz dvorane, svi su doslovno skočili na mene, da me dotaknu, da me zagrlje... Jedna mlađa žena, sva znojna – bilo je veoma vruće u potpuno ispunjenoj dvorani, u kojoj smo slavili sv. misu – ispričavala se: "Mumbabarire, sinshobora kuguhobera, ndanuka." ("Oprostite mi, ne mogu vas zagrliti, smrdim od znoja!") Ali starije žene nisu se ispričavale, nego su me junacki zagrlile – pa kako mi bilo. Nije važno, bila je to radost za sve – za njih i mene!

U novoj zajednici

Sljedeće nedjelje imao sam sv. misu u novoj zajednici, u kojoj su mi poglavari povjerili službu u školi. Zapravo to su tri škole: dječji vrtić, osnovna škola i gimnazija. Nalaze se na istom terenu gdje je sagrađena nova provincijalna kuća naše salezijanske družbe. Ondje je, uz škole, i "crkva" – zapravo, jedna oveća dvorana, u kojoj se svakodnevno okupljaju vjernici na sv. misu. Običnim radnim danom dođe ih oko 200 rano ujutro, prije nego idu na posao ili u školu. Nedjeljom ih je više vani nego unutra, jer nema mjesta...

Tu sam već prije stanovao, dok sam bio provincijalni ekonom. Mnogi kršćani me poznaju. U prvoj sv. misi rekao sam im – da sad samo ne stanujem tamo, nego da sam s njima da zajedno gradimo živu Crkvu, a onda i crkvu zgradu, u kojoj ćemo slaviti Boga i Majku Božju, u kojoj ćemo slušati riječ Božju, koja neka upravlja našim životima prema dobromu Ocu Nebeskomu. To su svi primili s radošću i pljeskom.

EKVADOR
– s. Antonela Medić

Tako je bilo i u školi s đacima. Svih skupa ima ih oko 1500. To je veoma poznata i cijenjena škola. Ove godine se priprema zlatni jubilej – školu su izgradili salezijanci iz Belgije 1964. i započela je s redovitim radom 1965. Nalazi se na jednom od mnogih brjezujlaka na kojima je smješten glavni grad Kigali – nasuprot užemu središtu grada. To je privatna katolička škola – država ne plaća ni nastavnike ni ostalo osoblje. Polaze je gradska djeca, ima ih iz bogatih obitelji – koji mogu platiti školarinu, ali ima i siromašnih. Izgleda da je teže s bogatima, s njima ima više problema, već poprimaju moderni europski duh – budući da oba roditelja rade cijeli dan, djeca su prepuštena sama sebi, bez pravog odgoja. A to je moje polje rada – odgoj i školovanje djece i mladih te rad u župnoj filijali, koja pripada najstarijoj misiji Kigalija.

Posjeti

Kad sam se smjestio, slijedili su posjeti iz svih mjesta gdje sam prije bio: iz Župe Kicukiro, koja je sasvim blizu, iz Mushe, u kojoj sam doživio pokolj te sam jedva ostao živ, iz Butarea, gdje sam bio poslije rata u teškim vremenima, iz Doma siročadi Gatenga – sa svim njegovim problemima! Najteže mi je kad mi oni u svojim problemima kažu: "Ti si tu, sad se više ničega ne bojim – ja ću nastaviti školu ili moja su djeca sad mirna..." Još mi je gore kad mi kažu da nemaju što dati djeci jesti, jer je bila velika suša ove godine...

Uh, kad bih mogao biti Isus Bog, ali ja sam samo jadan čovjek. Morao sam im često reći: "Oprostite mi, ja ne mogu nositi sve vas i sve vaše probleme na svojim leđima – sada sam ovdje gdje jesam, ovamo su me poglavari poslali i moram raditi ovdje, a vi se borite tamo gdje jeste... Ja nisam svemogućí Bog." Ali oni ne shvaćaju, ne razumiju, misle da ja sve mogu...

Eto, tako, dragi moji prijatelji, ima radosti pomiješanih s teškoćama ljudske ograničenosti – kao i svugdje. Moramo se boriti – uvijek gledajući u Isusa.

Pomozite nam pružati osmijeh

Evandeoski poziv i prijateljstvo s Isusom neodoljivo nas potiču da ne zatvaramo oči za stvarni svijet koji nas okružuje. Većina naših aktivnosti je usmjerena na pomaganje drugima... Tako posjećujemo siromašne obitelji iz naše gradske četvrti u Esmeraldasu, donoseći im životne namirnice i odjeću. S velikom zahvalnošću sjećamo se u našim molitvama svih dobročinitelja po Nacionalnome misijskom uredu u Zagrebu i srca prijatelja iz Brescie, u Italiji, jer smo tu aktivnost i mnoge druge mogle ostvariti zahvaljujući njihovoj novčanoj pomoći. Odgovorni u Nacionalnom misijskom uredu u Hrvatskoj i Italiji, zajedno s mnogim ljudima dobrog srca, stalno su prisutni u stvarnosti našeg Esmeraldasu, a ta stvarnost je siromaštvo, napuštenost, kršenje ljudskih prava, bez ikakve zaštite i često očajna.

Pohod ženskomu zatvoru

S obzirom na takvo stanje i zahvaljujući inicijativi sestre Ive rodila se ove godine ideja da posjetimo žene u zatvoru. Nakon našeg upita upravi zatvora obavijestili su me da trenutačno u zatvoru živi 90 žena, od 18 do

75 godina, i 12-ero djece, koja nemaju ni tri godine. Politika vlade u Ekvadoru je da djeca do tri godine trebaju živjeti sa svojim majkama, pa je tako u institucijama kao što je zatvor. Usprkos opasnostima kojima su izložena djeca u zatvoru (droga, tučnjava, zlostavljanje...), ona su ipak bolje

zaštićena uza svoje majke nego u obiteljima koje ih ponekad u takvim slučajevima prihvaćaju. Najmanja beba je imala šest dana. Bio je to nezaboravan dan, kojeg ću se dugo sjećati, ponajprije u mojim molitvama. Boli me srce kada pomislim da tako malena i nevina dječica moraju plaćati za zla djela svojih majki.

Takva stvarnost nas je potaknula da naše redovnice službenice milosrđa iz Esmeraldas, s. Iva Jelić, s. Marija Bettina i ja, zajedno sa ženama koje rade u našoj kući, pripremimo 90 paketa (s rubljem i slatkišima) za žene i također 12 poklona (s rubljem i slatkišima) za djecu.

Nakon dugotrajna traženja dozvola za ulazak u zatvor (što nije nimalo lako) i pripreme detalja posjeta, krenule smo mi sestre s 10 naših suradnica u zatvor. Osjećaji koji su prolazili našim glavama i srcima bili su vrlo intenzivni, s mnogim pitanjima i neizvjesnostima... Hoće li nas ili ne će pustiti u posjet? Nakon jednog sata čekanja pred vratima zatvora i dogovora s jednom službenicom konačno smo dobile dopuštenje da uđemo u zatvor. Prvo su ušle gospode, a zatim mi sestre, sa svim darovima i

opremom. Darove smo ostavile na jednom mjestu, da ih policija pregleda jedan po jedan. Nakon toga je policija pregledala svaku od nas, jer osim osobne odjeće ne smije se unijeti ništa, niti kameru. Molila sam ravnateljicu za dozvolu da vodič fotografira našom kamerom sve naše aktivnosti, što nam je ona, hvala Bogu, dozvolila. Ušavši u jedno veliko dvorište, ugledale smo mnogo žena, od kojih su neke sjedile na stubama, neke na stolicama, druge na podu. Činilo mi se kao da sam stigla u jednu siromašnu gradsku četvrt, gdje su se žene okupile na sastanak. Mnoge među njima izgledale su kao bakice na selu, ni s kakvim znakom nasilja u svojem držanju; nikako nisu izgledale kao osobe koje bi radi kakva zločina završile ovdje. U sebi sam rekla: "Bože moj, ne mogu vjerovati da sam među tolikim zločincima (bilo radi droge, ubojstva, nasilja, zlostavljanja ili krađe) i ne vidim zloću na većini lica, niti u njihovom ponašanju!" To su žene iz našega društva i svaka od njih sa svojom osobnom poviješću ili životnim okolnostima, koje su prispjele na to mjesto, odakle jednom kada uđu, bile krive ili nevine, teško izlaze.

Vrijednost i dostojanstvo žene

Počinjemo s malom dobrodošlicom i svojim predstavljanjem. Nastavljamo s biblijskim tekstom, naglašavajući vrijednost žene, njezina dostojanstva i ljepote, misleći na naše slabosti. Kao ljudska bića smo slabi i možemo pasti. To je ljudski. Međutim, božansko kod svake od nas je da prihvatimo Isusovu ruku, da se podignemo i krenemo zajedno s njim. Nakon toga učiteljica Monica Cartagena, odgajateljica u našem Centru, daje malu predstavu kao "larkrdijašica". U toj harmoniji bratstva i radosti barem u jednom malom trenutku mogle smo pomoći ženama da zaborave svoju grubu stvarnost i da se predaju ljubavi raspetog i uskrslog Isusa kao Marija Magdalena.

Janethin životni put

Jedna od priča koja me je najviše dimula toga dana je Janethin životni put. Bila je udana i prije četiri godine je ostala udovica. Ima jednog sina od 12 i jednog od 10 godina. Godinu dana

nakon što je izgubila muža upoznala je muškarca dobra srca, barem je tako mislila. Nakon nekog vremena on joj je ponudio brak. Taj muškarac je već bio poznat po svojoj djeci i svojoj obitelji. Janeth je, kako bi pomogla svojoj djeci, prihvatila brak s tim muškarcem. Kao znak ozbiljna obećanja on joj je kupio kuću u kojoj će nakon vjenčanja živjeti s njim i s djecom. Prihvatila je da se kuća i sve što je u njoj prepíše na nju i potpisala je ovjeru dokumenta. Kako je Janeth poznavala kuću samo izvana, nikada nije ušla unutra i nije znala koliko se plaćaju osnovne usluge, iznenadila se kada se jednog jutra pred njezinom kućom pojavila policija i bez mnogo objašnjenja odveli su je od njezinih sinova. Kada su stigli u policiju, rekli su joj da je uhićena zbog trgovine drogom, kao i njezin zaručnik i drugih šest muškaraca, koje nije vidjela nikada u svom životu. U kući koja je glasila na njezino ime policija je našla tone droge. Budući da je bila žena iz siromašne obitelji, nije se mogla braniti u tom trenutku niti platiti jamčevinu. Iako nikada nije došlo do suđenja, iako su svi dokazi upućivali na njezinu nevinost, prošle su već dvije godine. Janeth ostaje i dalje u zatvoru, nadajući se s Božjom pomoći danu svoje slobode, da se vrati kući i bude sretna sa svojim sinovima, koje nije vidjela već dvije godine. To je jedna od tolikih priča iz stvarnog života našeg grada Esmeraldas. Lagano je završiti u zatvoru, ali za nevine ljude je veoma teško boriti se i postići vlastitu slobodu u našoj zemlji, gdje se usprkos vladinim nastojanjima nastavlja nepravda i korupcija.

Nakon završetka programa okupili smo se u maloj dvorani na bratskom agapeu sa svim zatvorenicama. Jednoj po jednoj predali smo naše male darove, a podijelile smo i tortu koju smo napravile za proslavu 200. godišnjice rođenja Paule di Rose. Tako naša draga osnivačica sv. Marija Krućifiksa nakon toliko godina i dalje prenosi ljubav, razveseljavajući život onima kojima je najpotrebnija. I tako smo još jednom išle u ime Isusa iz Nazareta pokloniti osmijeh!

Čvrsti zagrljaj iz daljine svim našim dobrotvorima iz Hrvatske, našim rođacima i sestrama. Nadamo se da ćete nas posjetiti u našoj misiji Esmeraldasu, u Ekvadoru. Uvijek ste prisutni u našim svakodnevnim molitvama pred Presvetim. Puno pozdrava!

Da Svjetski dan misija zapali u svakom vjerniku revnost za donošenje radosne vijesti cijelomu svijetu.

Nadbiskup Vinko kard. Puljić

Mjesec listopada je poseban mjesec, u kojem zdušnije molimo *Gospinu krunicu*. Brojne su nakane koje nam život donosi, koje uključujemo u molitvu *Krunice*. Crkva godinama poziva u listopadu cijelu Crkvu da se ujedini u molitvi za misije i misionare, da se svi ujedine svojim žrtvama i prilozima za potporu misijama. Posebno je ustanovljena i Misijska nedjelja, koja je predzadnja nedjelja u listopadu. Sve nas to treba potaknuti na zdušnijoj svijesti širenja radosne vijesti.

Većina nas fizički ne će poći naviještati radosnu vijest onima koji nisu čuli za Krista, ali zato možemo svojom molitvom i žrtvom zračiti misijskim duhom. Možemo zagrliti cijeli svijet Isusovom ljubavlju. Oduševljeno svjedočeći svoju radosnu vjeru, možemo doživjeti ljepotu radosne vijesti, koja osmišljava čovjekov život te

mu omogućuje pogledati i onkraj smrti, jer time svjedočimo uskrslog Krista. Taj zauzeti misijski duh ponovo će vratiti ljudima oduševljenje za Krista, radost života i polet rada. Iako je evanđelje davno naviješteno u našim krajevima, mnoge stvarnosti su zasjenile ljepotu života evanđelja. Otvarajući se toj revnosti, i danas treba čuti Krista i od njegove riječi živjeti. To proširuje vidike, da se izdignemo iz onih svagdanjih kukanja, koja nam ne daju gledati životom radosne vijesti.

U ovom sumornom vremenu nedostaje oduševljenja življene vjere. Možda bi trebalo otvoriti srce da nas zahvati Božja riječ te nam otvori oči vjere, kako bi cijeli svijet bio dio nas, posebno oni koji traže smisao života, vjerovati da naša molitva i žrtva stigne svakog čovjeka, jer Božansko Srce nije skućeno, nego u „njemu ima

mjesta za sve ljude“. Zato moramo razbiti sebičnost koju nam je nametnuo konzumizam, utilitarizam i materijalizam. U tu svagdanju bezdušnost valja unijeti dušu vjere, polet Božanske ljubavi.

Najveći i najjači navještaj radosne vijesti jesu svjedoci vjere. To su oni koji oduševljeno prigriše Kristov križ i idu za njim. Misijska nedjelja, koju obilježavamo u ovom mjesecu listopada, treba nas probuditi u toj svijesti i zauzetosti. Neka u nas unese sveti nemir da nas riječ Božja pokrene te doživimo ljepotu sudjelovanja u Isusovu djelu spasenja ljudi. Tako je lijepo doživjeti susret s ljudima koji su puni radosti i poletno žive vjeru. To nikoga ne ostavlja ravnodušnim. Vjerujem da će i nas, prebirući otajstva *Krunice*, poput Marije, koja je u svojem srcu te tajne prebirala, ispunjati osmišljenim životom i hrabrim koraćanjem u sutrašnjicu.

VLČ. KRISTIJAN ZEBA,

RAVNATELJ PAPINSKIH MISIJSKIH DJELA

U RIJEČKOJ NADBISKUPIJI

ANDREJA ŠKARABOT KUNŠTEK,

MISIJSKA ANIMATORICA

U RIJEČKOJ NADBISKUPIJI

Misijski pastoral u Hrvatskoj

Misijska animatorica u svojoj nadbiskupiji

? Kako ste se povezali s misijama? Što se to dogodilo u vašem životu da su vam misije toliko važne?

! ANDREJA: Sve je počelo 2009. godine, kada sam nazvala Nacionalni misijski ured sa željom da postanem misionarka i odem u koju daleku misijsku zemlju. Međutim, radi mogega zdravstvenog stanja, to je bilo neprovedivo. Tada sam bila pozvana da se uključim u misijski rad u svojoj župi i nadbiskupiji. U tišini svojeg doma molila sam *Misijsku krunicu* na tu nakanu. Moja misijska zalaganja razvila su se posebno zahvaljujući vlč. Zebi, župniku Župe sv. Ivana Krstitelja u riječkom naselju Škurinje, koji je 2012. imenovan ravnateljem Papinskih misijskih djela u Riječkoj nadbiskupiji. Upoznala sam ga sa svojim razmišljanjima i željom da se više posvetim misijskoj animaciji. Vlč. Zeba je bio vrlo otvoren i spreman prihvatiti me kao suradnicu u svojoj novoj službi. On je pun novih ideja

i projekata te smo tako započeli suradnju.

? Jeste li tada, kad ste nazvali Nacionalni misijski ured, uopće imali ideju da bi alternativa vašemu misijskom poslanju mogao biti rad u okviru vlastite biskupije?

! ANDREJA: Nikada nisam razmišljala o tome da bih ovdje mogla što činiti. Niti u jednom trenutku nije mi palo na pamet da bih mogla biti misionarka u svojoj župi i široj zajednici, već sam samo razmišljala o tome kako ću biti nekamo poslana. I sada mogu slobodno reći da sam misionarka, a nisam u Africi.

Župne misijske skupine

? Misijska aktivnost bi se trebala najživlje provoditi u okviru misijskih skupina u župama, ali vi ste koordinatorica na biskupijskoj razini?

! ANDREJA: Trebamo formirati misijske zajednice u župama, jer one su žarišta ostvarivanja misijskih aktivnosti. U Riječkoj nadbiskupiji, koja ima 75 župa, postoje misijski vrlo aktivne župe, u kojima se razvija istinski misijski duh u okviru misijskih zajednica. Počinje se malim koracima, a najjednostavnije je početi

molitvom *Misijske krunice*, koja nas upućuje na zajedništvo cijele Crkve, rasprostranjene na svim kontinentima. Tako se povezujemo sa svim narodima svijeta, s ljudima različitih boja kože, različitih kultura... Na misijskim sastancima pratimo djelovanje misionara, čitajući tekstove iz misijskog lista *Radosna vijest*, gledamo dostupne filmove, izrađujemo rukotvorine za prodajne izložbe... Bog će sve providjeti i voditi nas, a mi mu možemo otvoriti vrata molitvom. A onda će lako doći do daljnjih akcija, poput misijskih štandova, priredbi, izložbi, raznih sajмова i sl. Pritom je važno uključivanje u različite projekte koje razvija nacionalna uprava Papinskih misijskih djela: animacija prema katehetskim i liturgijskim materijalima – posebno u misijskom mjesecu listopada, čiji je vrhunac proslava Svjetskog dana misija, koji se obilježava predzadnje nedjelje listopada. Zatim sudjelovanje u proslavi Dana svetog djetinjstva, kad se molitvom i darivanjem zauzimamo za djecu u siromašnim i nerazvijenim zemljama. Uključujemo se i u projekt "MIVA", kojim se omogućuje nabava vozila za misionare, kako bi lakše putovali pri-

godom pastoralnih pohoda u prostorno velikim misijskim župama i kako bi bili na usluzi domaćim ljudima u njihovim elementarnim i svakodnevnim potrebama.

Seminar za misijske animatore

? Kako radite s ljudima koji bi trebali biti pokretači misijskih zajednica u svojim župama?

! ANDREJA: Kako sam već spomenula, počeli smo molitvom *Misijske krunice*, a onda su nam iz Nacionalnoga misijskog ureda predložili organiziranje seminara za misijske animatore. Ove godine održavamo ga po treći put. To je vrlo važan skup, budući da pozive šaljemo svim župama u Riječkoj nadbiskupiji, svim vrtićima u kojima se provodi program katoličkoga vjerskog odgoja, vjeroučiteljima osnovnih i srednjih škola te zajednicama mladih u Riječkoj nadbiskupiji. Na seminare dolaze sudionici koje pošalju župnici i osobe koje svoje dotadašnje aktivnosti žele obogatiti i dati im jednu novu misijsku dimenziju. Na seminaru se sudionici mogu upoznati s idejama i projektima koje prakticiramo u okviru Riječke nadbiskupije. U pripremi seminara surađujemo s Nacionalnim misijskim uredom, koji nam dostavlja kalendare, krunice i ostale misijske animacijske materijale. Nakon seminara primamo povratne informacije te od sudionika saznajemo kako pojedini župnici prihvaćaju osnivanje misijskih zajednica. Ove godine dolaze nam gosti iz Porečko-pulske biskupije, što će sigurno pridonijeti međusobnom obogaćivanju.

? Na seminarima popularizirate i organizaciju misijskih štandova za Svjetski dan misija?

! ANDREJA: Misijski štandovi su vrlo praktičan način promicanja misijskog duha i zajedništva. Posjetitelji mogu razgledati predmete iz misijskih zemalja, nabaviti misijske suvenire, zatim misijske krunice, knjige, letke, filmove... te uz to dobiti i odgovore na svoja pitanja. Vlč. Zeba napominje da pritom ne treba uspjeh mjeriti po novčanim rezultatima, nego ustrajati u radu kojim se stvara duh zajedništva s misionarima i ljudima u misijskim zemljama. Bogu hvala, broj župa koje su misijski aktivne svake godine raste.

Promicanje misijske svijesti i odgovornosti

? Primjećujemo da se lijepo radi za misije u vašoj nadbiskupiji...

! VLČ. KRISTIJAN: Hvala dragom Bogu! Postupno se razvila suradnja Andreje i mene, kao nadbiskupijskog ravnatelja Papinskih misijskih djela te smo nastavili dosadašnje i pokrenuli nove načine misijskog djelovanja. U tome smo dobili povjerenje i podršku od našeg nadbiskupa. Zbilja se otvara puno mogućnosti i samo treba ljudima dati poticaja i prostora, a ljudi stvarno imaju osjećaja i žele surađivati.

? Je li vas što iznenadilo na području misijskog pastoralna? Hoću li pogriješiti ako kažem da ranije kao župnik niste puno razmišljali o misijama?

! VLČ. KRISTIJAN: Želim biti iskren i potvrditi da ste u pravu. Nisam baš previše osobno razmišljao o misijama dok nisam dobio ovu službu. Kako sam imenovan na misijsku službu i kako pratim aktualne misijske inicijative, ovih dana konkretno Papinu poruku za Svjetski dan misija, uviđam kako je potrebno promicati misijsku svijest i odgovornost, jer misije su ustvari širenje evanđelja, širenje riječi Božje, a to je poslanje cijele Crkve. Misijskim pastoralom možemo učiniti puno za cjelovitu vjersku izgradnju pojedinaca i zajednice. Isto tako možemo razumjeti potrebe siromašnih biskupija, župa i pojedinaca u svijetu te donijeti svoj materijalni doprinos i na taj način svjedočiti zajedništvo nas kršćana. Na taj način uviđamo kako smo zbilja povezani i kako smo jedno stado, što je predivno iskustvo.

Osjećaj zajedništva u duhovnom i materijalnom smislu

? Govorili smo da smo svi misionari ondje gdje jesmo, ali ljudima kao da treba posvijestiti tu predodžbu. Što vi mislite?

! VLČ. KRISTIJAN: Upravo je to naš zadatak. Dakle, dati ljudima do znanja da su misije i u njihovom kvartu, u njihovoj ulici, u njihovoj zgradi, odnosno tamo gdje žive. Kada se govori o misijama, ljudi često odmah pomisle na misionare i Afriku. Ustvari, misije su naši susjedi, mjesto gdje i mi radimo i gdje živimo. Za-

datak nas vjernika kršćana je da potičemo jedni druge na dobro u svjetlu evanđelja i da gajimo osjećaj zajedništva u duhovnom i materijalnom smislu te da dajemo jedni drugima podršku. Eto, to je smisao misija. Jedni drugima trebamo ustvari biti pravi prijatelji.

? Što biste poručili laicima koji bi se željeli aktivirati ili kolegama župnicima koji još nemaju misijsku zajednicu u svojoj župi? Kako ih potaknuti?

! VLČ. KRISTIJAN: Najprije treba potaknuti župnike da budu otvoreni, da o tome više govore, i to ne samo kada je koja prigoda, kao naprimjer Misijska nedjelja, kad će se o misijama najviše govoriti. To je premalo. Trebalo bi o misijama češće govoriti tijekom godine i poticati ljude da se uključe. Kad se laici jave župnicima, treba ih primiti, dati im slobodne ruke i pomoći im u ostvarenju misijskih ideja i planova. Ako želimo u tome uspjeti, moramo najprije mi svećenici misije voljeti i onda radosna srca primati naše vjernike laike, jer bez njih ne ćemo uspjeti u misijskom pastoralu.

Razgovarao Saša Ričković

Nadahnete životom i djelom sv. Vinka Paulskoga sestre milosrdnice organizirale su treći po redu Misijski dan Družbe sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskoga, pod geslom „Sveti Vinko nas zove u misije nove“. Misijski dan održan je u Marijinu dvoru u Lužnici 21. rujna 2014. godine, kao cjelodnevno događanje s bogatim duhovnim, kreativnim i kulturnim sadržajima.

Mi sestre milosrdnice sv. Vinka Paulskoga, u zajedničkoj molitvi i druženju s prijateljima, suradnicima i dobročiniteljima, prisjetile smo se svojih korijena i svojih izvora u sv. Vinku. Pripremili smo i dobrotvorni prodajni sajam, gdje su sestre iz svih naših provincija sa svojim suradnicima pridonijele raznim rukotvorinama i brojnim domaćim

kulinarskim proizvodima, kako bi prikupili sredstva za potrebe misija sestara milosrdnica.

Susret je započeo euharistijskim slavljem koje je predvodio don Ivan Štironja, nacionalni ravnatelj Papinskih misijskih djela u BiH. U svojoj propovijedi predvoditelj nas je pozvao na neprestano traženje Boga. Podsjetio nas je da je sv. Vinko susreo *siromahe u Kristu i Krista u siromasima* te na temelju toga nadahnuća djelovao misijski unutar svojega kraja i izvan njega. Pošao je od siromaha vlastite domovine i stigao do siromaha u susjednim zemljama, pa sve do Tunisa, Alžira, Madagaskara.

Program smo nastavili predstavljanjem prisutnih sestara iz naših misija i njihova djelovanja. Tako su s. M. Lujan Daspett i s. M.

ZAGREB – LUŽNICA

Treći Misijski dan Družbe sestara milosrdnica

Gloria Britez predstavile svoj rad u Argentini, u raznim školskim kolegijima i školama za najsiromašnije djecu, u bolnicama i ambulancama, te pučke misije u najsiromašnijim predjelima na sjeveru Argentine. U Argentini milosrdnice djeluju od 1932. godine, kada su prve redovnice iz Hrvatske stigle na Dock Sud, predgrađe Buenos Airesa. Danas djeluju od najjužnijeg dijela Argentine, Ognjene zemlje, do najsjevernijih dijelova te zemlje. S. M. Božena Novoselec kratko je predstavila djelovanje sestara milosrdnica u Bugarskoj, naglašavajući rad sa siromašnim djevojkama i ovisnicima te velike duhovne potrebe toga naroda.

U poslijepodnevnom satima održan je dobrotvorni sajam, na kojem su sudjele razne udruge, župne zajednice i samostanske zajednice naših sestara. Sestre iz svih dijelova Hrvatske, Bosne i Hercegovine te iz Klagenfurta, u Austriji, sa svojim su suradnicima pripremile bogatu i raznovr-

snu ponudu za dobrotvornu prodaju, u kojoj je sav prihod namijenjen misijama Družbe sestara milosrdnica, na Salomonskim Otocima, u Paragvaju i u Bugarskoj.

Uza sajam, održane su i kreativne radionice. Program je okrunjen priredbom, u kojoj su nastupili razni zborovi i skupine pod dirigentskim palicama sestara milosrdnica. Nastupili su: Djeca Župe Brdovec; Djeca Župe Visoka; Skupina „Lujza Kozinović“; Djeca Župe Zlatar; zbor sestara novakinja, postulantica i kandidatica; Muški zbor Župe Bezgrješnog Začeca BDM Nova Gradiška; zbor sestara milosrdnica; mladi iz Bugarske, Priredba je privedena kraju meditacijom *Duša i Tijelo* Miroslava Radića, iz Rijeke, nakon koje je zahvalnu riječ svim sudionicima programa, svim prijateljima i dobročiniteljima misija uputila s. Miroslava Bradica, vrhovna glavarica Družbe sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskoga.

S. Marinka Blatarić

RIJEČKA NADBISKUPIJA

Akcija "MIVA"

Pod geslom „Moj dar slavi Boga za sve prijedene kilometre“ u Riječkoj je nadbiskupiji 20. srpnja 2014. provedena drugu godinu za redom akcija "MIVA". Ovom akcijom potiče se vjernike da iz zahvalnosti za sretna putovanja daruju svoj prilog za nabavu vozila za potrebe misija. Na prijepodnevnom i večernjim sv. misama radosno se pjevalo i molilo u misijskom duhu. Sv. Kristofor, zaštitnik vozača zaživio je u našim molitvama, prošnjama i zazivima, koji su bili usmjereni na misionare i njihove potrebe.

Bilo je župa u kojima je blagoslov vozila organiziran prema cjelovitu pri-

jedlogu iz animacijskog materijala koji je pripremila Nacionalna uprava Papinskih misijskih djela. Neke župe nisu mogle provesti blagoslov automobila zbog nedostupnosti parkirališta. Ipak, i u tim je župama bio blagoslov naljepnica za vozila koje su podijeljene župljanima, a oni su sudjelovali svojim prilogom i pridonijeli akciji.

Ove godine su sljedeće župe sudjelovale u akciji: Banderovo, Kukuljanovo, Škrlevo, Krasica, Cernik, Bakar, Volosko, Kraljevica, Srdoči.

Od lanske akcije "MIVA" nabavljena su vozila koja su mnogima spasila život, dopremila hranu, utješila žalosne, omogućila prijevoz do uda-

ljenih škola. Sve to zahvaljujući našim misionarima i misionarkama u misijskim zemljama, gdje oni velikodušno pomažu siromašnima i najpotrebnijima.

Andreja Škarabot Kunšek

Zakazao "poštar"

DR KONGO

– Fra Stojan Zrno

U Mulebi su tek sinoć saznali da smo tu u blizini i da ćemo i njih posjetiti. Nisu dobili naše pismo s programom posjeta. U Kongu nema pošte. Pisma se šalju od ruke do ruke. Tko prvi naiđe, nosi sva pisma. Ali ima ih koji nisu baš savjesni „poštari“. Zaborave na pisma ili ih, jednostavno, bace. Zašto nam u Mulebi odmah po dolasku rekoše: „Uhvatili ste nas u preljubu.“ To bi značilo: „Iznenadili ste nas.“ Provedosmo ugodnu večer ispod divna zvjezdanog neba, uz veliki oganj. Mladež i ovdje neumorno pjeva. Prepjevaše sve dijelove Biblije, i Staroga i Novoga zavjeta. Prisutni su ne samo katolici, nego i mnogi drugi. Čim se začuju bubnjevi na bilo kojem dijelu sela, svi, i stari i mladi, okupe se i prije nego što se primaknu vatri, počnu plesati.

Povratak vjeri svoje mladosti

Uvijek poslije pjesme rješavam poneke slučajeve. Tu je večeras jedna baka koja se želi napokon smiriti u Katoličkoj Crkvi. Udala se i crkveno vjenčala davne 1950. godine. S mužem je živjela kratko jer je on ubrzo umro. Udala se drugi put za nekoga tko je „šetao“ u raznim sektama. Ona kao vjerna žena morala ga je slijediti. Sada, kad je i on umro, želi se vratiti vjeri svoje mladosti. Kao djevojka naučila je moliti na jeziku kirund, a kiluba, koji svi mi govorimo, nikad nije govorila. Danas razumije kiluba, ali ga ne govori. Trebala bi se ispovjediti prvi put nakon gotovo 60 godina. Vjeroučitelj William ponovit će s njom način ispovijedanja. Ima takvih slučajeva mnogo, koji lutaju od jedne zajednice do druge, iz jedne sekte u drugu. Mnoge sekte da bi pridobile ljude koji mole u drugim zajednicama propovijedaju po načelu: „Leza i umo“, što znači: „Bog je jedan“, tj.

svejedno je gdje ćeš moliti. Važno je da moliš. Zato dođi k nama! Ako se djevojka uda, ona će slijediti muža u vjeri, jer „Bog je jedan“. S druge strane, jedna njihova poslovice kaže: „Muškarac je igla, a žena je konac.“ Kao što konac svuda slijedi iglu, tako i žena mora slijediti svoga muža u svemu, pa i u vjeri. Zato je naš fra Ante „provalio“ jednu vrlo duboku misao: „Za ženu ne znaš koje je vjere dok se ne uda.“ Ako tko doseli u selo u kojemu nema zajednice u kojoj je on molio, on će se pridružiti nekoj vjerskoj skupini koja ondje postoji. Ti ljudi zaključuju: bolje je moliti bilo gdje nego nigdje.

Naša kapela je jadna, iako je zajednica prilično jaka. Morali bismo graditi novu. Ali kako dovesti ovamo kamion s cementom i ostalim građevinskim materijalom kad nema mosta? To područje nalazi se u velikom okruženju. Da bismo im iz misije dovezli cement, trebali bismo zaobilaznim putem prijeći 300 km, i to po kojekakvim putovima!

Gotovo polovica ljudi otišla je na žalovanje u susjedno selo, udaljeno oko 20 kilometara. Umro je jedan čovjek koji je bio rodbinski vezan s nekima odavle. Zato su gotovo svi pjevači otišli tamo, jer kad smrt posjeti neko selo, treba cijelu noć pjevati i plesati. A ovdje smo za sutra predvidjeli veliku feštu, jer ćemo imati krštenje.

Prvi kršćani u Kalemi

Čim smo ručali, animator Jean-Marie i vjeroučitelj William napuštaše biciklima Mulebu po velikoj vrućini, jer do Kaleme trebaju voziti gotovo pet sati. Bolje je tako polako i umjereno nego na brzinu i ući u noć. Na takvim putovanjima treba se ponekad zaustaviti i popraviti bicikl, jer se po neravnom putu „raštima“. Moj vozač Tshilay i ja ostadosmo s nekoliko ljudi pričajući do 14,30 sati i čekajući da vrućina malo popusti. U Africi priči nikada kraja. Kad se Tshilay podiže da poveže stvari na prtljažnik motora, počеше kapati velike kapi kiše. Kratki lokalni pljuskovi redovita su pojava u ovom razdoblju. Ostadosmo u Mulebi još pola sata, na veliku radost naših sugovornika. Tshilay spretno rukuje motorom i vrlo brzo prijedosmo tih pedesetak kilometara. Po dolasku u Kalemu vidimo da nešto nije uredno. Kao ni u Mulebi, ni ovdje nas nisu očekivali, jer im naše pismo nije stiglo. I ovdje je zakazao „poštar“. Nismo

mogli odmah odložiti stvari, jer ni kuća u kojoj ćemo odsjesti nije bila pometena. Ali oni su solidarni u takvim prilikama. Jedna djevojka odmah uze metlu da pomete kuću, druga brže-bolje donese vodu za kupanje, a vjeroučiteljeva žena dođe nas pozdraviti i nije se više pojavljivala do mraka. Otišla je spremiti večeru. Ne nađosmo mnogo naroda u selu.

U tome malom selu ima petnaestak obitelji. Nitko dosad nije kršten. Gotovo polovica ljudi otišla je na žalovanje u susjedno selo, udaljeno oko 20 kilometara. Umro je jedan čovjek koji je bio rodbinski vezan s nekima odavle. Zato su gotovo svi pjevači otišli tamo, jer kad smrt posjeti neko selo, treba cijelu noć pjevati i plesati. A ovdje smo za sutra predvidjeli veliku feštu, jer ćemo imati krštenje. Tu će biti prvi kršćani od postanka sela. Zatim prva sv. pričest i vjenčanja... A oni uopće nisu znali da ćemo doći. I neki od onih koji su predviđeni za krštenje otišli su na žalovanje. Ipak, snaći će se oni. Duga je noć. Jedna mlada žena koja je trebala biti krštena, razboljela se. Leži u kući. Od predviđenih četnaestero za krštenje, krstit ću njih šestoro: vjeroučitelja, njegovu ženu, njihove dvoje male djece i dvoje mladih. Ostalih osmero krstit ću kad slijedeći put dođem u Kalem.

Zadosmo duboko u noć kad donesoše večeru. Meso je prilično

„živo“. Teško ga je otkidati. Čak i Afrikanci koji sa mnom jedu, a imaju afričke zube, muče se. Nije bilo dovoljno vremena za kuhanje. Ipak, moramo im biti vrlo zahvalni, jer su nam na brzinu pripremili kokoš, meso koje se nudi najuglednijim gostima. Noć je svježija poslije kiše. Naložili su veliku vatru i svi posjedali uokolo. Žene su donijele i prostirke od trske i životinjske kože, na koje će polijegati djeca i pozaspiti čim ih vatra dobro ugrije. Iako je većina pjevača otišla na žalovanje, tu je zborovođa Mojsije. Započinje probu pjesama koje će sutra pjevati na sve-toj misi. Svi pjevaju. Tako sve do 23 sata.

Bože, blagoslovi prve kršćane u Kalemi

Sutradan su također dobro pjevali. Mala kapela prolamala se od poklika radosti, dok sam krstio prve stanovnike sela. Treba to doživjeti! S ovim novim zajednicama zadovoljniji sam od mnogih drugih koje su odavna, ali sve rade po svome.

Točno u podne napuštamo selo. Dok im s motora mašem posljednji put, djeca trče za nama. Takav je svuda običaj. Ma i ja sam u svoje vrijeme sa svojom klapom trčao za vozilima koja su dolazila u selo. I dok vozač pojačava gas i brzinu, ja iza njega podižem ruke prema nebu i molim Boga da blagoslovi prve kršćane iz Kaleme i njihovu zajednicu.

Sv. Martin Luka Huin, Kristov svjedok u Koreji

Nestrpljivo je čekao milosni trenutak kad mu je potvrđeno dopuštenje da se pridruži Družbi za vanjske misije iz Pariza.

Ulazak u Družbu za vanjske misije i odlazak u Koreju

U Družbu je ušao u kolovozu 1863., a u lipnju 1864. bilo je određeno da pođe u novu misijsku zemlju – Koreju. Pariz je napustio 15. srpnja 1864., zajedno s devet drugih svećenika misionara. On i oci De Bretenieres, Beaulieu i Dorie stigli su u Naepo, u Koreji, 27. svibnja 1865., nakon duga i naporna putovanja. Otac Huin ostao je u Naepu s biskupom Daveluyem do 18. lipnja, a zatim je otišao u Sekori, u Haptok. Otac Huin se brzo priviknuo na korejski način života. Bio je spreman podnijeti sve žrtve i poteškoće povezane s novim načinima i uvjetima života. Vrlo brzo je naučio korejski jezik te je mogao ispovijedati i poučavati vjeronauk na korejskom jeziku već od veljače 1866. Korejski katolici su bili vrlo sretni i zadovoljni što ga imaju u svojoj sredini. Prije nego je podnio mučeničku smrt, rekao je: “Zao mi je umrijeti, ne zato što sam još uvijek mlad, niti zato što moram umrijeti tako jadno, nego zato što moram umrijeti a još nisam ništa učinio za spas svojega dragog korejskog naroda.”

Svjedočenje sve do smrti

Otac Huin je uhićen 12. ožujka 1866., te je 19. ožujka poslan u zatvor u Seul s biskupom Daveluyem i ocem Aumaitrem. Bio je iscrpljujuće ispitivan i teško mučen u Seulu. Zatim je s biskupom Daveluyem i ocem Aumaitrem prebačen u Galmaemot. Nakon biskupa Daveluya i oca Aumaitrea, ocu Huinu je odrubljena glava 30. ožujka 1866., u 30. godini života.

U Koreji je za vrijeme misijskog djelovanja oca Huina svaka druga vjera uvijek bila smatrana prijetnjom za domaća vjerovanja. Zato je godine 1866. počeo žestok progon misionara i kršćana. Tada je otac Huin našao utočište u selu Soi-tjai, gdje se skrivao. No ubrzo su ga krvnici pronašli, mučili i osudili na smrt, s obrazloženjem da je došao u Koreju širiti zabranjenu religiju. Život oca Martina Luke Huina ostao je živ znak svjedočenja za Krista sve do smrti. Njegova mladost ostaje znakovit primjer današnjoj mladeži, koja se ustručava svjedočiti vjeru u raznim životnim okolnostima. Njegova poniznost očitovana u spoznaji da još ništa nije učinio za spas svoje Koreje govori o velikoj čežnji koja treba biti prisutna u svakom vjerniku.

Papa Pavao VI. proglasio ga je blaženim zajedno sa 103 korejska mučenika 6. listopada 1968. godine u Rimu. Papa Ivan Pavao II. proglasio ga je svetim 6. svibnja 1984. u Seulu, u Južnoj Koreji.

Sveti Martine Luka, moli za misijsku mladež!

Pohod svetog oca Franje Koreji govori o činjenici koliko mu je stalo do tamošnjih vjernika, koji prolaze razne poteškoće upravo zbog vjere u Isusa Krista, spasitelja svih ljudi. Povijest tog naroda nosi u sebi velik broj onih koji su dali život za širenje kraljevstva Božjega. Jedan od njih je mladi svećenik Martin Luka Huin.

Martin Luka (Luc) rođen je u Guyonvelleu, u Francuskoj, 20. listopada 1836., kao najmlađi od devetero djece. Njegovi su roditelji bili pobožni poljoprivrednici i vinogradari. Otac je bio ponosan na tradiciju da obitelj ima svećenika u svakom pokoljenju. Župnik se posebno zauzeo za Martina kada je saznao za njegovu nakanu da postane svećenik te ga poučavao latinski prije ulaska u sjemenište. Godine 1851. Martin je stupio u sjemenište. Isticao se u studiju i uzorno se ponašao. Mnogi su smatrali da mu je jedina mana prevelika osjetljivost.

Čim je primio niže svete redove, počeo je razmišljati o misijama i njegova je najveća želja bila postati misionar. Rado je slušao biskupe iz misijskih krajeva koji su govorili o vanjskim misijama. Tako je njegovo misijsko zvanje sve više raslo. Zaređen je za svećenika 29. lipnja 1861. Bio je vrlo uspješan u svojem pastoralnom radu kao župni vikar. Unatoč uspjesima, želja za misijama još je uvijek gorjela u njemu. Poslao je pismo biskupu i molio ga da bude poslan u misije. Biskupov odgovor je bio pozitivan. Međutim, trebao je čekati do lipnja 1863., kada ga je trebao zamijeniti nasljednik u službi.

Vlč. Odilon Singbo

darovatelji

ZA MISIJE I MISIONARE:

Ivo Lacić, Poljaci 500 EUR * Marko Didak, Didaci 50 KM * župa Uznesenje BDM-Stup, Sarajevo 200 EUR * župa sv. Petra i Pavla, Kakanj 100 KM * don

Ivo Šutalo, Studenci 50 KM * preč. N. N., Sarajevo 200 KM * Janja Prkačin 50 EUR * župa Sv. Franjo-Dobrinja, Sarajevo 100 KM * Marin Kordić, Mostar 200 KM * Tihomir Miletić, Mostar 2.000 EUR * B. i M. I., Sarajevo 150 EUR * Ana Didak, Didaci 12 KM * Dragica Kopic, Oštra Luka 20 EUR * vlč. Vinko Radić, Sarajevo 1.000 EUR * župa Gromiljak 500 KM * Silvana Đevenica 20 KM * Spomenka Simović 50 KM * Ostavština pokojnog svećenika Drage Domitrovića 50.000 kn * N. N. 1.950 EUR * Dominika Papić Kukić 100 kn + 100 kn * Natko Blagojević 100 kn * župa sv. Franje, Pehlin 1.700 kn * Maro Kalauz 400 kn * Kata Zavacki 100 kn + 100 kn * Mirna Pošćić 100 kn + 100 kn * Kazimir Zelić 100 kn + 100 kn * Nikola Tomkić 250 kn + 250 kn * Ana Bambir 60 kn * Josip Brnjak 110 kn * župa Viškovo 655 kn * Jelena Grabant 200 kn * Ante Matković 50 kn * Sanela Kučar 100 kn * Dušanka Tadić 200 kn * Paula Markač 50 kn * Antonio Roso 300 kn * Perica Marghita 600 kn * Hrvoje Cerovac 132 kn + 300 kn * Dragica Radoš 100 kn * Jasmina Bernat 50 kn * Zdravka Lović 50 kn * Zdenka Podhraški 20 kn * Drago Bušić 430 kn * Branko Kalamut 2.000 kn * Ivana Josipović 100 kn * Mandla Filipović 100 kn * Jelena Eranović 100 kn * Ivica Gulija 100 kn * Kristina Filipov 50 kn * Nada Mirijić 280 kn * Marija Lelas 200 kn * Vesna Vuk 300 kn * Katica Ramadža 200 kn * Ilonka Vicić 100 kn * Veronika Valičević 100 kn * Željka Gudelj 30 kn * Stefica Špekulinjak 100 kn * Nina Vodopić 100 kn * Ivica Petrinović 60 kn * Mirjana Hrvatina 100 kn * M. Kalc 30 kn * Ana Mandić 400 kn * Marijan Hohnjec 200 kn * Ljubica Gašpar 100 kn * Davor Cindrić 850 kn * Ivka Nedić 50 kn * Zoja Zubčić 50 kn * Antonela Grbavac 300 kn * Maja Korčula 200 kn * Dje-latnice Ljekarne Gruda 300 kn * Ružica Tandarić 100 kn * Mila Uravić 200 kn * N. N. 30.000 kn * Marija Sirotković 50 kn * Katja Anić 70 kn * Franka Čudina 200 kn * Juraj Brajnović 200 kn * Goran Šipek 50 kn * Vinko Klarić 150 kn * N. N. 50 kn * Nevenka Semper 100 kn * Marija Sučić 100 kn * N. N. 50 kn * Mario Preden 900 kn * Mirko Mikić 50 kn * Dubravka Trgovac 50 kn * Dragica Radoš 100 kn * župa Krapinske Toplice 200 kn + 50 kn * Marija Bartošek 300 kn * Bosiljka Čelant 100 kn

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I NAJPOTREBITIJE:

Ljubica Jelić, Široki Brijeg 30 KM * Ivo Ivešić, Donja Golubinja 20 KM * Željka Vodopija 500 EUR * Matija Knežević 100 EUR * Marija Smoljo 200 kn * Jadranka Bačić Katinić 100 kn + 100 kn * Nada Alfirev 100 kn + 100 kn * Ante Sabljčić 150 kn * Maro Kalauz 400 kn * Josip Kordić 100 kn * Ivan Simper 100 kn * Pave Radonić 300 kn * Dobročinitelji preko o. Drage Kolimbatovića 4.900 kn * Dario Maradin 100 kn * Pero Petanjek 100 kn * Željka Vodopija 200 kn * Gordana Šizgorić 250 kn

SV. DJETINJSTVO – ZA DJECU U MISIJAMA – MISIJSKE KUTIJE:

Katedrala, Banja Luka 110 KM * preč. I. O. Sarajevo 100,60 KM * 35,30 EUR i 68,10 kn * župa O. Luka-Bok 80 KM * M. G., Sarajevo 76,40 KM * Sanja Nikčević 500 kn + 500 kn * Ljerka Berković 40 kn + 40 kn * Stefica i Ante Ričko 100 kn * Stjepan Kozelka 50 kn + 50 kn * Marija Nikolić 50 kn * župa Susak 1.610 kn

DJELO SV. PETRA – ZA ŠKOLOVANJE SVEČENIKA U MISIJAMA:

Vrhbosanska nadbiskupija: Ramski dekanat 400 KM * Katedrala, Sarajevo 1.650 KM * Kreševski dekanat 500 KM * Usorski dekanat 250 KM * Sarajevski dekanat 1.267 KM * Travnički dekanat 500 KM * N. N., Grude 240 KM * A. i F., Vogošća 20 KM * T. K., Vogošća 30 KM * Nikola Crnković 100 EUR * Melita Margetić 500 * Anka i Damir Lončar 100 kn

ZA GLADNU DJECU:

L. B. Srednja škola, Novi Travnik 130 KM * Blažena Bogdan, Banja Luka 50 KM * Irena Šimić, Humac 30 KM * Jure Rupčić, Ljubuški 1.499 KM * Slavko Burić, Mostar 100 KM * M. G., Sarajevo 50 KM * A. i F., Vogošća 10 EUR * Cvjeta Mijić 100 kn * Ante Sabljčić 150 kn * Stefica Himmelmreich 100 kn + 100 kn * Tatjana Sakar 100 kn * Jozefina Dragan 200 kn * Gordana Uglešić 600 kn * Božidar Ravenščak 300 kn + 300 kn * Marinko Hudolin 200 kn * Zorka Senjak 70 kn

ZA ŠKOLOVANJE DJECE U MISIJAMA:

Ivanka Doko, Čitluk 25 KM * Komping d.o.o., Vitez 50 KM * Anđela Mihaljević, Nova Bila 50 KM * Dragica Kopic, Oštra Luka 200 KM * Mara Ljubić 100 EUR * Ana i Petar Matek 100 EUR * Senka Dominković 100 kn * Igor Končurat 300 kn * Verica Grbić 270 kn * Grgur Drozdek 75 kn + 75 kn * Mihael Popinjač 100 kn * Sonja Kovačević 500 kn * Ljiljana Ferenac 200 kn * Slavko Oroz 100 kn * Zdenka Sabljčić 750 kn * Blaženka Erak 50 kn * Vedran Cesarec 500 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KONGU:

Anka Jurić 150 KM * Anka i Roza iz Australije preko s. Judite, Banja Luka 200 AUD * Anika Markovinović 100 EUR * Spomenka Mandić 200 kn * Matija Knežević 50 EUR * Lidija Petrač 70 kn + 70 kn * Kata Sabelja 100 + 100 kn * Đurđica Jagarinec 50 kn * Marija Vuković 100 kn * Maja Peraica 200 kn * Dario Časar 100 kn * Stane Radulović 50 kn * Mladen Crmeković 100 kn * Mate Barić 20 kn * Irena Sliško 200 kn * Blaško Kivić 100 kn * Vesna Mohorovičić 40 kn * Srećko Botrić 150 kn * Mirna Nothig 100 kn * Viktorija Vičić 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:

Ruža Donjkaš 30 kn * Marija Horvat 50 kn * Ružica Raspudić 200 kn * Nodex d.o.o 2.500 kn * Kristina Jurković 200 kn * Rajko Šikić 1.515 kn * Iva Miličević 150 kn * Ljiljana Lukač 200 kn

ZA MISIJE I GLADNE U RUANDI:

Katarina Vajdoher 100 kn * Ante Sabljčić 150 kn * Romano Tripalo 150 kn + Igor Pivac 500 kn * kn * Marija Pjevac 100 kn * Vice Marušić 200 kn * Srećko Botrić 150 kn * Zoran Zorica 100 kn * Lidija Marković 20 kn

ZA IZGRADNJU ŠKOLE U RUANDI:

Marija Milinković, Stolac 50 KM * Davorka Crnoja, Grude 390 KM

ZA MISIJE I GLADNE U BURUNDIJU:

Anika Markovinović 100 EUR * Matija Knežević 50 EUR * Marija Račić 100 EUR * Nada Hrga 300 kn * Nodex d.o.o 2.500 kn

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:

Dragica Dada Lopin, Aladinići 50 KM

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBIJI:

Marija Puharić 40 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KAMERUNU:

Marija Milinković, Stolac 50 KM

ZA MISIJE I GLADNE U NIGERIJU:

N. N., Kruščica – Vitez 200 KM

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANIJU:

Jakov Buljan 1.000 EUR * Pera Blažević 1.500 kn * Robert Skejić 150 kn

ZA MISIJU KISONGO U TANZANIJU:

Srećko Vučina, Mostar 100 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U EKVADORU:

Ivan Bošnjak 100 kn + 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA HAITIJU:

T. K., Vogošća 200 HKN * Sandra Šćukanec 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA SALOMONSKIM OTOCIMA:

Biserka Zorbas 100 kn

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

Ana Stipičić, Žepče 100 KM * Ivan Belančić 2.000 kn

ZA AKCIJA MIVU - MISIJSKA VOZILA:

N. N., Sarajevo 2.000 kn * Anika Markovinović 100 EUR * Jela Rakijašić 100 kn * župa bl. Alojzija Stepinca, Duga Resa 2.100 kn * župa Sveta Marija 400 kn * Anika Markovinović 100 EUR * Jela Rakijašić 100 kn * župa bl. Alojzija Stepinca, Duga Resa 2.100 kn * župa Sveta Marija 400 kn * župa Smilčić 850 kn * župa Pridraga 760 kn * župa Nova Bukovica 1.228 kn * Ida Šalavari 40 kn * Dražen Zrile 700 kn * župa Smiljevac 3.985 kn * Danijel Oprauš 50 kn * Kata Malešević 100 kn * Ruža Rakijašić 500 kn * Drago Bosnar 200 kn * Zdenka Podhraški 100 kn * Lucija Lukan 100 kn * Jasmin Perić 750 kn * Katica Hrkač 100 kn * Paula Novak 50 kn * Damir Jušić 50 kn * Kornelija Ranac 80 kn * Petra Mandić 50 kn * Daniel Vuković 100 kn * Anka Rak 30 kn * Ljubica Nikolić 50 kn * Ernica Majdak 100 kn * Marija Dušak 100 kn * Ana Buterin 20 kn * Radojka Krnjus 30 kn * Tomislav Krpan 20 kn * Samostan Sv. Klare, Požega 200 kn * Zdenka Baraba 350 kn * Bis Grad 30 kn * Snježana Kevrić 100 kn * Marijan Civarčić 100 kn * Dubravka Kušević 1.550 kn * Šime Ljutić 50 kn * Žarko Matošević 1.100 kn * Benediktinski Samostan Sv. Luce 100 kn * Ivana Pelivan 20 kn * Irene Deltin 50 kn * Banko Eda 20 kn * Dragutin Vešljigaj 30 kn * Ljudevita Garbešić 50 kn * Anđela Bošnjak 20 kn * Ida Šalavari 40 kn * Ines Bonazza 260 kn * Marinka Šamijari 50 kn * Ana Ujčić 50 kn * Ana Tošić 100 kn * Branka Vrkljić 500 kn * Marija Grus 100 kn * Elena Busanić 50 kn * Jasmina Bernat 50 kn * Brankica Jonjić 50 kn * Ivan Pavlinović 25 kn * Ivana Šlezak 50 kn * župa Gospe od Zdravlja, Šibenik 400 kn * Katarina Razumović 10 kn * Kata Mijadžiković 100 kn * župa Sv. Ivana Krstitelja, Zadar 380 kn * Danica Butorac 300 kn * Jacenta Đolo 400 kn * Tihomir Ciglar 200 kn * Branko Horvat 100 kn * Samostan Sv. Franje, Krk 200 kn * župa Galovac 850 kn * Rađe Pavković 200 kn * Lidija Miler 100 kn * Ljerka Kosir 100 kn * Slavko Balentić 20 kn * Danica Benčić 100 kn * Matea Ivanović 70 kn * Dje-latnici Croatia Osiguranja, Pazin 220 kn * Mara Škibola 30 kn * Zdenka Rešković 100 kn * Ivka Glavičić 20 kn * Marijana Petković 8 kn * župa Orubica 400 kn * Đurđica Oros 700 kn * Zdenka Tomulić 100 kn * Jozo Kolak 50 kn * Pero Petanjek 50 kn * Tanja Matejčić 100 kn * Petar Pelić 200 kn * Dome Čubelić 365 kn * N. N. 200 kn * Marijine Sestre, Osijek 200 kn + 200 kn * Milena Radonić 150 kn * Jela Kokić 100 kn * Romana Cicel 100 kn * Obitelj Tomak 100 kn * Gordana Radošević 50 kn * Nevenka Luketić 200 kn * Stoja Kuprešak 200 kn * Ivo Vlašić 50 kn * Denet Molnar 200 kn * Nada Cerovac 200 kn * Edita Makjanić 50 kn * Anđelka Pejaković 150 kn * Sestre karmelićanke, Split 200 kn * Slavko Kirin 100 kn * Adam Okruglić 100 kn * Katarina Ivanis 30 kn * Domagoj Calić 200 kn * Dragan Pulčić 30 kn * Ruža Vukadin 500 kn * Jakica Đeki Prižmić 20 kn * Slavica Martinović 30 kn * Slavko Vučak 30 kn * Marija Ribarić 50 kn * župa Sv. Vida, Varaždin 5.000 kn * župa Cemik 1.000 kn

ZA MASLINOVE GRANČICE:

župa Uznesenja BDM-Stup, Sarajevo 150 EUR

POŠTANSKE MARKICE I TELEFONSKE KARTICE:

župa Uznesenja Bl. Dj. Marije – Lukovdol * Katica Pole

Animacijski materijali

Prigodom Svjetskog dana misija koji se ove godine slavi u nedjelju 19. listopada, Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini izradile su, u suradnji sa stručnim suradnicima, dvije brošure: PRIJEDLOZI ZA LITURGIJU i ANIMACIJSKI MATERIJALI – priručnik za misijsku animaciju tijekom cijele pastoralne godine.

Misijski kalendar za 2015. godinu

Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u RH i BiH izdale su katoličke misijske kalendare za 2015. godinu: jednolisni i s 12-lisni. Kalendarima se želi kroz cijelu godinu podržavati vjerničku misijsku usmjerenost i crkvenu univerzalnost. Posebno su označeni dani pojedinih misijskih proslava i zaštitnici misija.

Na stranicama 12-lisnog kalendara su po mjesecima prigodne fotografije i misijske nakane Apostolata molitve tog mjeseca. Na zadnjoj stranici je karta s popisom svih hrvatskih misionara i misionarki po zemljama i kontinentima. Kupnjom misijskih kalendara pomažete djelovanje naših misionara i misionarki.

Cijena 12-lisnog kalendara je 8 KN ili 2 KM. Cijena jednolisnog kalendara je 1 KN ili 0,20 KM.

Narudžbe se primaju na adresama:

Papinska misijska djela u RH, Ksaverska cesta 12a, 10000 Zagreb, tel. +385(0)5635-055, e-mail: missio.croatia@zg.ht.hr
Papinska misijska djela u BiH, Kaptol 32, 71000 Sarajevo, tel. +387(0)33 667-889, e-mail: missio.bih@bih.net.ba

MISIJSKA KRIŽALJKA – listopad 2014.

Radosna vijest	Isusova žrtva	Ime apostola	Vrsta ptice	Prkos	Ivan (slov.)	Sumpor	Prema	Žensko ime	Vrsta goriva	E	Grad u Rusiji	Snažna	Autor R. Zovko
Dan posvećen misijama													
Žensko ime						Gospina majka Početnik				Veliki žekić Radij			
Travnata površina							Kontinent Jednostan. organizam						
Crkvena kazna								Otac Kilogram					Vidljivi poglavar crkve
										I Jedinica		Površina Dio Kuće	
	Radosna vijest					Stanovnik Irske Prvak				Kokoš Sarajevo			
	Mjesto u Mađarskoj								Dobro djelo (tur.) Metar				
	Dio broda										Zamjenica		

Rješenja iz prošlog broja: NIGERIJA, IRAK, KRŠČANKA, MALA GOSPA.

